

31991L0271

1991 5 30

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 135/40

TARYBOS DIREKTYVA
1991 m. gegužės 21 d.
dėl miesto nuotėkų valymo

(91/271/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 130s straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi Taryba savo 1988 m. birželio 28 d. rezoliucijoje dėl Šiaurės jūros ir kitų Bendrijoje esančių vandenų apsaugos ⁽⁴⁾ paragino Komisiją pateikti pasiūlymus dėl priemonių, kurios Bendrijos lygmeniu yra reikalingos miesto nuotėkų valymui;

kadangi dėl nepakankamo nuotėkų valymo vienoje valstybėje narėje dažnai yra užteršiami kitų valstybių narių vandenys; kadangi pagal 130r straipsnį reikalinga imtis veiksmų Bendrijos lygmeniu;

kadangi tam, kad išleidžiant nepakankamai išvalytas nuotėkas nebūtų kenkiama aplinkai, paprastai būtina miesto nuotėkoms taikyti antrinį valymą;

kadangi jautriose zonose būtina reikalauti daug geresnio valymo; kadangi mažiau jautriose zonose galima pripažinti, kad pakanka ir pirminio valymo;

kadangi gamybinėms nuotėkoms, kurios patenka į nuotėkų surinkimo sistemas, ir išleidžiamoms iš miesto nuotėkų valymo įrenginių nuotėkoms bei dumbliui turi būti taikomos bendrosios taisyklės ar nuostatos ir (arba) konkretūs leidimai;

kadangi išleidžiamoms iš tam tikrų pramonės sektorių biologiškai skaidomoms gamybinėms nuotėkoms, kurios prieš išleidžiamos į priimančiuosius vandenį nepatenka į miesto nuotėkų valymo įrenginius, turėtų būti taikomi atitinkami reikalavimai;

kadangi reikėtų skatinti po nuotėkų valymo likusio dumblo antrinį panaudojimą; kadangi reikėtų palaipsniui panaikinti praktiką, kai dumblas yra išleidžiamas į paviršinius vandenį;

kadangi, siekiant užtikrinti aplinkos apsaugą nuo išleidžiamų nuotėkų žalingo poveikio, būtina stebėti ir kontroliuoti nuotėkų valymo įrenginius, priimančiuosius vandenį ir dumblo šalinimą;

kadangi svarbu užtikrinti, kad visuomenė gautų informaciją apie nuotėkų ir dumblo pašalinimą reguliarių ataskaitų forma;

kadangi valstybės narės turėtų priimti ir pateikti Komisijai nacionalines šios direktyvos įgyvendinimo programas;

kadangi reikėtų įsteigti komitetą, kuris Komisijai padėtų šios direktyvos įgyvendinimo ir jo derinimo su technikos pažanga klausimais,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

⁽¹⁾ OL C 1, 1991 1 4, p. 20 ir

OL C 287, 1990 11 15, p. 11.

⁽²⁾ OL C 260, 1990 10 15, p. 185.

⁽³⁾ OL C 168, 1990 7 10, p. 36.

⁽⁴⁾ OL C 209, 1988 8 9, p. 3.

Ši direktyva taikoma miesto nuotėkų surinkimui, valymui bei išleidimui ir nuotėkų iš tam tikrų pramonės sektorių valymui bei išleidimui.

Šios direktyvos tikslas — apsaugoti aplinką nuo išleidžiamų minėtųjų nuotėkų žalingo poveikio.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

- 1) „miesto nuotėkos“ — tai buitinės nuotėkos arba buitinės nuotėkos, sumišusios su gamybinėmis nuotėkomis, ir (arba) paviršinės (lietaus) nuotėkos;
- 2) „buitinės nuotėkos“ — tai gyvenviečių ir buitinių paslaugų nutekamieji vandenys, kurie daugiausia susidaro dėl žmogaus medžiagų apykaitos ir buitinės namų veiklos;
- 3) „gamybinės nuotėkos“ — tai nutekamieji vandenys, kurie yra išleidžiami iš teritorijų, naudojamų bet kokiems amatų ar pramonės tikslams, ir kurie nepriskiriami prie buitinių ar paviršinių (lietaus) nuotėkų;
- 4) „aglomeracija“ — tai tam tikras plotas, kuris yra gana tankiai apgyvendintas ir (arba) kuriame gana sutelkta ūkinė veikla, dėl to reikia surinkti miesto nuotėkas ir jas nukreipti į miesto nuotėkų valymo įrenginius arba į galutinę išleidimo vietą;
- 5) „nuotėkų surinkimo sistema“ — tai vamzdinių sistema, kurioje surenkamos ir per kurią teka miesto nuotėkos;
- 6) „1 g. e. (gyventojų ekvivalentas)“ — tai organinė biologiškai skaidoma apkrova, kuriai oksiduoti deguonies poreikis (BD-S₅) yra 60 g per dieną;
- 7) „pirminis valymas“ — tai miesto nuotėkų valymas fiziniu ir (arba) cheminiu būdu, tokiu kaip suspenduotų kietųjų medžiagų nusėdinimas, ar kitoks procesas, kai įtekančių į valymą nuotėkų BDS₅ sumažinamas bent 20 % prieš jas išleidžiant, o bendras suspenduotųjų kietųjų medžiagų kiekis, buvęs atitekančiame į valymą vandenyje, sumažėja bent 50 %;
- 8) „antrinis valymas“ — tai nuotėkų valymas, paprastai taikant biologinį būdą kartu su antriniu nusėdinimu arba kitoki procesą, kai yra laikomasi I priedo 1 lentelėje nurodytų reikalavimų;
- 9) „tinkamas valymas“ — tai miesto nuotėkų valymas bet koku būdu ir (arba) išleidimo sistema, iš kurios išleisus nuotėkas į vandens telkinį priimtuvą jame yra tenkinami atitinkami kokybės reikalavimai ir atitinkamos šios direktyvos ir kitų Bendrijos direktyvų nuostatos;
- 10) „dumblas“ — tai nukenksmintas ar nenukenksmintas, nuotėkų valymo įrenginiuose nusėdęs dumblas;
- 11) „eutrofikacija“ — tai vandens pagerinimas maistingomis medžiagomis, ypač azoto ir (arba) fosforo junginiais, kurie skatina dumblių bei aukštesniųjų augmenijos formų augimą,

kuris nepageidautinai sutrikdo organizmų pusiausvyrą vandenyje ir turi įtakos tokio vandens kokybei;

- 12) „estuarija“ — tai pereinamoji vieta žiotyse, kurioje susilieja gėlas upės ir jūros pakrančių vanduo. Vykdydamos šią direktyvą, kuri pagal jos 17 straipsnio 1 ir 2 dalis yra įdiegimo programos dalis, valstybės narės nustato išorines (link jūros) estuarijų ribas;

- 13) „jūros pakrančių vandenys“ — tai vandenys už atoslūgio ribos arba už estuarijų išorinės ribos.

3 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad visose aglomeracijose būtų miesto nuotėkų surinkimo sistemos,

— aglomeracijose, turinčiose daugiau kaip 15 000 gyventojų ekvivalentų (g.e.), jos turi būti pastatytos ne vėliau kaip iki 2000 m. gruodžio 31 d. ir

— aglomeracijose, turinčiose nuo 2 000 iki 15 000 g.e., ne vėliau kaip iki 2005 m. gruodžio 31 d.

Kai miesto nuotėkos išleidžiamos į paviršinius vandens priimtuvus, kurie pagal 5 straipsnyje duotą apibrėžimą laikomi „jautria zona“, valstybės narės užtikrina, kad aglomeracijose, turinčiose daugiau kaip 10 000 g.e., nuotėkų surinkimo sistemos būtų įrengtos ne vėliau kaip iki 1998 m. gruodžio 31 d.

Kai nuotėkų surinkimo sistemų įrengimas nėra pateisinamas dėl to, kad tokia sistema neduotų naudoti aplinkai, arba dėl to, kad ji per daug brangiai kainuotų, yra naudojamos atskiros individualios sistemos arba kitokios atitinkamos sistemos, kurios užtikrina tokį pat aplinkos apsaugos lygį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje aprašytos nuotėkų surinkimo sistemos atitinka I priedo A dalies reikalavimus. Reikalavimai gali būti keičiami ir papildomi 18 straipsnyje nustatyta tvarka.

4 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad į nuotėkų surinkimo sistemas patenkančioms miesto nuotėkoms, prieš jas išleidžiant į vandens telkinius, būtų taikomas antrinis arba jam prilygstantis valymas tokia tvarka:

— iš aglomeracijų, turinčių daugiau kaip 15 000 g.e., visiems išleidžiamiesiems vandenims — ne vėliau kaip nuo 2000 m. gruodžio 31 d.,

— iš aglomeracijų, turinčių nuo 10 000 iki 15 000 g.e., visiems išleidžiamiesiems vandenims — ne vėliau kaip nuo 2005 m. gruodžio 31 d.,

— iš aglomeracijų, turinčių nuo 2 000 iki 10 000 g.e., išleidžiamiesiems į gėlo vandens telkinius ir estuarijas — ne vėliau kaip nuo 2005 m. gruodžio 31 d.

2. Miesto nuotėkoms, kurios išleidžiamos į paviršinius vandens telkinius, esančius aukštų kalnų rajonuose (daugiau kaip 1 500 m virš jūros lygio), kur veiksmingą biologinį valymą sunku taikyti dėl žemų temperatūrų, gali būti taikomi ne tokie griežti valymo reikalavimai, kaip numatyta 1 dalyje, jei detalūs tyrimai patvirtina, kad tokie išleidžiamieji vandenys nepakenks aplinkai.

3. Išleidžiamos iš šio straipsnio 1 ir 2 dalyse aprašytų miesto nuotėkų valymo įrenginių nuotėkos atitinka I priedo B dalies reikalavimus. Šie reikalavimai gali būti 18 straipsnyje nustatyta tvarka keičiami ir papildomi.

4. Gyventojų ekvivalentais išreikšta apkrova yra apskaičiuojama pagal maksimalią vidutinę savaitės apkrovą, kuri per metus patenka į nuotėkų valymo įrenginius, neatsižvelgiant į neįprastas situacijas, kylančias, pavyzdžiui, dėl smarkių liūčių.

5 straipsnis

1. Kad būtų įvykdyta šio straipsnio 2 dalis, valstybės narės iki 1993 m. gruodžio 31 d. pagal II priede išdėstytus kriterijus nustato jautrias zonas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad miesto nuotėkos, patenkančios į nuotėkų surinkimo sistemas iš aglomeracijų, turinčių daugiau kaip 10 000 g.e., prieš išleidžiant į jautrias zonas ne vėliau kaip nuo 1998 m. gruodžio 31 d. būtų pradėtos valyti pagal griežtesnius negu aprašyta 4 straipsnyje reikalavimus.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti išleidžiami iš miesto nuotėkų valymo įrenginių vandenys atitinka I priedo B dalies reikalavimus. Šie reikalavimai gali būti 18 straipsnyje nustatyta tvarka keičiami ir papildomi.

4. Jautriose zonose, kur galima įrodyti, kad į visus toje zonoje esančius miesto nuotėkų valymo įrenginius patenkančiose nuotėkose bendras fosforo kiekis sumažinamas bent 75 % bei bendras azoto kiekis sumažinamas bent 75 %, individualiems nuotėkų valymo įrenginiams nebūtina taikyti reikalavimų, išdėstytų šio straipsnio 2 ir 3 dalyse.

5. Išleidimams iš miesto nuotėkų valymo įrenginių, kurie yra atitinkamuose jautrių zonų nuotėkų surinkimo rajonuose ir kurie taip pat teršia šias zonas, privalo būti taikomi šio straipsnio 2, 3, ir 4 dalių nuostatai.

Tais atvejais, kai visas minėtasis nuotėkų surinkimo rajonas ar kuri nors jo dalis yra kitoje valstybėje narėje, taikomas 9 straipsnis.

6. Valstybės narės užtikrina, kad jautrių zonų nustatymas būtų peržiūrimas ne rečiau kaip kas ketveri metai.

7. Valstybės narės užtikrina, kad zonos, kurios po peržiūrėjimo pagal 6 dalį yra laikomos jautriomis, per septynerius metus pradėtų atitikti anksčiau nurodytus reikalavimus.

8. Valstybei narei nereikia nustatyti jautrių zonų igyvendinant šią direktyvą, jei ji visoje savo teritorijoje vykdo 2, 3 ir 4 dalyse nustatytą nuotėkų valymą.

6 straipsnis

1. Igyvendinant šio straipsnio 2 dalį, valstybės narės iki 1993 m. gruodžio 31 d. gali pagal II priede nurodytus kriterijus nustatyti mažiau jautrias zonas.

2. Miesto nuotėkoms iš aglomeracijų, turinčių nuo 10 000 iki 150 000 g.e., išleidžiamoms į jūros pakrančių vandenį ir miesto nuotėkoms iš aglomeracijų, turinčių nuo 2 000 iki 10 000 g.e., išleidžiamoms į estuarijas, kurios yra 1 dalyje nurodytose zonose, gali būti taikomi mažiau griežti valymo reikalavimai negu aprašytieji 4 straipsnyje, jeigu:

— laikantis I priedo D dalyje nustatytos kontroliavimo tvarkos, tokioms nuotėkoms yra taikomas bent jau pirminis 2 straipsnio 7 dalyje nurodytas valymas,

— išsamūs tyrimai rodo, jog tokie išleidžiamieji vandenys nepakenks aplinkai.

Valstybės narės Komisijai teikia visą atitinkamą informaciją, susijusią su minėtais tyrimais.

3. Jei Komisija mano, kad nesilaikoma 2 dalyje nustatytų sąlygų, ji pateikia Tarybai atitinkamą pasiūlymą.

4. Valstybės narės užtikrina, kad nustatytos mažiau jautrios zonos būtų peržiūrimos ne rečiau kaip kas ketveri metai.

5. Valstybės narės užtikrina, kad zonos, kurios nebelaikomos mažiau jautriomis, po septynerių metų atitiktų 4 ir 5 straipsnių atitinkamus reikalavimus.

7 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad iki 2005 m. gruodžio 31 d. miesto nuotėkoms, patenkančioms į nuotėkų surinkimo sistemas, prieš jas išleidžiant būtų taikomas atitinkamas valymas, kaip nurodyta 2 straipsnio 9 dalyje, tokiais atvejais:

— kai nuotėkos išleidžiamos į gėlo vandens telkinius ir estuarijas iš aglomeracijų, turinčių mažiau negu 2 000 g.e.,

— kai nuotėkos išleidžiamos į jūros pakrančių vandenį iš aglomeracijų, turinčių mažiau negu 10 000 g.e.

8 straipsnis

1. Išimtiniais atvejais, atsirandančiais dėl techninių problemų ir geografiniu atžvilgiu apibrėžtoms gyventojų grupėms, valstybės narės gali pateikti Komisijai specialų prašymą dėl laiko, per kurį gali būti įvykdyti 4 straipsnio reikalavimus, pratęsimo.

2. Tokiame prašyme, kuriame privalo būti išdėstytas prašymo pagrindas, nurodomi iškilę techniniai sunkumai ir kartu su atitinkamu vykdymo grafiku privaloma pasiūlyti veiksmų programą, kurią reikia vykdyti, norint įdiegti šios direktyvos tikslus. Šis grafikas įtraukiamas į įgyvendinimo programą, minimą 17 straipsnyje.

3. Priimtinos gali būti tik techninės priežastys, o 1 dalyje minimas ilgesnis laikotarpis negali užsitęsti ilgiau kaip iki 2005 m. gruodžio 31 d.

4. Komisija išnagrinėja prašymą ir 18 straipsnyje nustatyta tvarka imasi atitinkamų priemonių.

5. Išimtiniais atvejais, kai gali būti įrodoma, kad valymas taikant pažangesnius būdus nedarys jokio teigiamo poveikio aplinkai, nuotėkoms iš aglomeracijų, turinčių daugiau negu 150 000 g.e., išleidžiamoms į mažiau jautrias zonas, gali būti privalomai taikomas valymas, numatytas 6 straipsnyje nuotėkoms iš aglomeracijų, turinčių nuo 10 000 iki 150 000 g.e.

Tokiais atvejais valstybės narės iš anksto pateikia Komisijai atitinkamus dokumentus. Komisija išanalizuos atvejį ir 18 straipsnyje nustatyta tvarka imsis atitinkamų priemonių.

9 straipsnis

Kai vandens telkiniams, kurie yra kurios nors valstybės narės jurisdikcijoje esančioje teritorijoje, kenkia miesto nuotėkos, išleidžiamos iš kitos valstybės, valstybė narė, kurios vandenims toks poveikis daromas, gali apie tai pranešti tai kitai valstybei narei ir Komisijai.

Abi valstybės narės priėmus kartu su Komisija suderina būtinus veiksmus dėl tokių nuotėkų identifikavimo ir dėl priemonių, kurių turi būti imtasi vandenims apsaugoti ten, kur teršama, kad būtų užtikrinta, jog bus laikomasi šios direktyvos nuostatų.

10 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad miesto nuotėkų valymo įrenginiai, pastatyti taip, kad atitiktų 4, 5, 6 ir 7 straipsnių reikalavimus, būtų suprojektuoti, pastatyti, eksploatuojami ir prižiūrimi taip, kad jų veiklos rezultatai būtų pakankamai geri esant įprastinėms vietos klimato sąlygoms. Projektuojant nuotėkų valymo įrenginius, atsižvelgiama į sezoninius apkrovos kitimus.

11 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad iki 1993 m. gruodžio 31 d. gamybinėms nuotėkoms, išleidžiamoms į nuotėkų surinkimo sistemas ir miesto nuotėkų valymo įrenginius, būtų pradėtos taikyti kompetentingos institucijos arba atitinkamos įstaigos iš anksto nustatytos taisyklės ir (arba) konkretūs leidimai.

2. Taisyklės ir (arba) konkretūs leidimai atitinka I priedo C dalies reikalavimus. Reikalavimai gali būti 18 straipsnyje nurodyta tvarka keičiami ir papildomi.

3. Taisyklės ir konkretūs leidimai yra reguliariai peržiūrimi ir, jei reikia, pritaikomi esamoms sąlygoms.

12 straipsnis

1. Išvalytos nuotėkos yra, jei tik galima, naudojamos pakartotinai. Išleidimo būdas privalo iki minimumo sumažinti žalingą poveikį aplinkai.

2. Kompetentingos institucijos ar atitinkamos įstaigos užtikrina, kad nuotėkų išleidimui iš miesto nuotėkų valymo įrenginių būtų taikomos iš anksto nustatytos taisyklės ir (arba) konkretūs leidimai.

3. Iš anksto nustatytoje taisyklėse ir (arba) konkrečiuose leidimuose dėl nuotėkų, išleidžiamų iš miesto nuotėkų valymo įrenginių, kurie yra išduodami pagal šio straipsnio 2 dalį nuo 2 000 iki 10 000 g.e. turinčioms aglomeracijoms tuo atveju, kai nuotėkos yra išleidžiamos į gėlo vandens telkinius ir estuarias, ir aglomeracijoms, turinčioms 10 000 g.e. arba daugiau visais išleidžiamųjų vandenų atvejais, yra nurodomos sąlygos, kurių laikantis būtų laikomasi ir I priedo B dalies atitinkamų reikalavimų. Tie reikalavimai gali būti 18 straipsnyje nustatyta tvarka keičiami ir papildomi.

4. Taisyklės ir (arba) leidimai yra reguliariai peržiūrimi ir, jei reikia, pritaikomi esamoms sąlygoms.

13 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad iki 2000 m. gruodžio 31 d. biologiškai skaidomos gamybinės nuotėkos, išleidžiamos iš III priede išvardytiems pramonės sektoriams priklausančių įmonių, kurios prieš jas išleidžiant į priimančiuosius vandenis nepatenka į miesto nuotėkų valymo įrenginius, atitinka sąlygas, kurias išankstinėse taisyklėse ir (arba) konkrečiuose leidimuose nustatė kompetentinga institucija ar atitinkama įstaiga dėl visų nuotėkų, išleidžiamų iš daugiau kaip 4 000 g.e. apkrovą, turinčių įmonių.

2. Iki 1993 m. gruodžio 31 d. kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija arba atitinkama įstaiga nustato tokioms išleidžiamoms nuotėkoms reikalavimus, kurie atitiktų konkrečios pramonės šakos pobūdį.

3. Komisija palygina reikalavimus, kuriuos valstybės narės taikė iki 1994 m. gruodžio 31 d. Šio tyrimo rezultatus ji paskelbia ataskaitoje ir, jei reikia, pateikia atitinkamą pasiūlymą.

14 straipsnis

1. Dumblas, susidaręs valant nutekamuosius vandenius, jei tik į manoma, turi būti panaudojamas. Jo šalinimo būdai privalo iki minimumo sumažinti aplinkai daromą neigiamą poveikį.

2. Kompetentingos institucijos arba atitinkamos įstaigos užtikrina, kad iki 1998 m. gruodžio 31 d. dumblo iš miesto nuotėkų valymo įrenginių šalinimui būtų taikomos bendrosios taisyklės arba privaloma registracija ar leidimai.

3. Valstybės narės užtikrina, kad iki 1998 m. gruodžio 31 d. dumblo išleidimas į paviršinius vandenius išmetant jį iš laivų, išleidžiant per vamzdynus ar šalinant kitais būdais būtų nutrauktas.

4. Kol bus nutraukti 3 dalyje minimi dumblo šalinimo būdai, valstybės narės užtikrina, kad bendras toksiškų, patvarių ar biologiškai besikaupiančių medžiagų kiekis dumble, išleistame į paviršinius vandenius, būtų licencijuojamas dumblo šalinimo tikslams ir vis labiau mažinamas.

15 straipsnis

1. Kompetentingos institucijos ar atitinkamos įstaigos stebi ir kontroliuoja:

— nuotėkas iš miesto nuotėkų valymo įrenginių, kad I priedo D dalyje nustatyta kontrolės tvarka, galėtų tikrinti, kaip laikomasi I priedo B dalies reikalavimų,

— dumblo, išleidžiamo į paviršinius vandenius, kiekius ir sudėtį.

2. Kompetentingos institucijos arba atitinkamos įstaigos vykdo nuotėkų, išleidžiamų iš miesto nuotėkų valymo įrenginių bei tiesiogiai išleidžiamų nuotėkų, kaip aprašyta 13 straipsnyje monitoringą, tais atvejais, kai tikėtina, kad nuotėkas priimančiai aplinkai dėl to bus padarytas didelis poveikis.

3. Valstybės narės privalo stebėti ir kontroliuoti išleidžiamų nuotėkų, kurioms taikomos 6 straipsnio nuostatos, ir išleidžiamą į paviršinius vandenius dumblą, bei vykdyti kitus atitinkamus tyrimus, kad įsitikintų, ar nuotėkos ir dumblas nekenkia aplinkai.

4. Kompetentingų institucijų arba atitinkamų įstaigų surinkta informacija pagal 1, 2 ir 3 dalis privalo būti laikoma valstybėje narėje ir, Komisijai paprašius, jai pateikiama per šešis mėnesius po tokio prašymo gavimo.

5. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse minimo monitoringo taisyklės gali būti formuluojamos 18 straipsnyje nustatyta tvarka.

16 straipsnis

Nepažeisdamos 1990 m. birželio 7 d. Tarybos direktyvos 90/313/EEB dėl laisvo prieinamumo prie informacijos apie aplinką⁽¹⁾ nuostatų įgyvendinimo, valstybės narės užtikrina, kad kas dveji metai atitinkamos institucijos ar įstaigos skelbtų ataskaitas apie savo teritorijose esamą situaciją nuotėkų išleidimo ir dumblo šalinimo srityje.

17 straipsnis

1. Iki 1993 m. gruodžio 31 d. valstybės narės sukuria šios direktyvos įgyvendinimo programą.

2. Iki 1994 m. birželio 30 d. valstybės narės pateikia Komisijai informaciją apie tą programą.

3. Jei reikia, kas dveji metai iki birželio 30 d. valstybės narės pateikia Komisijai naujus informacijos, nurodytos 2 dalyje, duomenis.

4. Ataskaitų apie nacionalines programas metodai ir forma nustatomi 18 straipsnyje nustatyta tvarka. Bet kokie tų metodų ir formos pakeitimai ir papildymai priimami ta pačia tvarka.

5. Kas dveji metai Komisija peržiūri ir įvertina informaciją, gautą pagal anksčiau nurodytas šio straipsnio 2 ir 3 dalis, ir paskelbia atitinkamą savo pranešimą.

18 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas, kurį sudaro valstybių narių atstovai ir kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

2. Komisijos atstovas pateikia Komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas pareiškia apie tą projektą savo nuomonę per laiką, kurį nustato pirmininkas priklausomai nuo klausimo skubumo. Nuomonė pareiškama balsų dauguma, kaip nustatyta Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje dėl sprendimų, kuriuos Taryba turi priimti pagal Komisijos pasiūlymą. Valstybių narių atstovų balsai komitete paskirstomi taip, kaip nurodyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

(¹) OL L 158, 1990 6 23, p. 56.

3. a) Komisija priima numatytas priemones, jei jos atitinka komiteto nuomonę.
- b) Jei numatytos priemonės komiteto nuomonės neatitinka arba nuomonė nepateikiama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi. Taryba veikia kvalifikuotajai daugumai pritariant.

Jei, gavusi pasiūlymą, Taryba per tris mėnesius nesiima jokių veiksmų, siūlomas priemonės patvirtina Komisija, išskyrus atvejus, kai Taryba paprastąja balsų dauguma yra nubalsavusi prieš minėtąsias priemones.

19 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip 1993 m. birželio 30 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės, priimdamos 1 dalyje nurodytas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

20 straipsnis

Ši direktyva taikoma valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1991 m. gegužės 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

R. STEICHEN

I PRIEDAS

MIESTO NUOTĖKOMS KELIAMI REIKALAVIMAI

A. Nuotėkų surinkimo sistemos ⁽¹⁾

Nuotėkų surinkimo sistemose atsižvelgiama į nuotėkoms keliamus valymo reikalavimus.

Nuotėkų surinkimo sistemų projektavimas, statyba ir priežiūra yra vykdoma vadovaujantis geriausiais technikos pasiekimais, jei tai nėra pernelyg brangu, ypač atsižvelgiant į tai,

- koks yra miesto nuotėkų tūris ir pobūdis,
- kad būtų apsaugota nuo nuotėkų prasisunkimo,
- kad būtų galima riboti priimančiųjų vandenų užteršimą, esant smarkioms liūtims.

B. Vandens išleidimas iš miesto nuotėkų valymo įrenginių į priimančiuosius vandenis ⁽¹⁾

1. Miesto nuotėkų valymo įrenginiai yra projektuojami arba modifikuojami taip, kad būtų galima imti kontrolinius atitekančių bei išvalytų nuotėkų tipinius mėginius prieš jas išleidžiant į paviršinius vandens telkinius priimtuvus.
2. Iš miesto nuotėkų valymo įrenginių išleidžiamos nuotėkos, kurios turi būti valomos laikantis 4 ir 5 straipsnių, atitinka 1 lentelėje pateiktus reikalavimus.
3. Be to, nuotėkos iš miesto nuotėkų valymo įrenginių išleidžiamos į eutrofikacijos paveiktas jautrias zonas, nurodytas II priedo A dalies a punkte, privalo atitikti ir šio priedo 2 lentelėje pateiktus reikalavimus.
4. Griežtesni nei 1 lentelėje ir (arba) 2 lentelėje pateiktieji reikalavimai taikomi tais atvejais, kai reikalinga užtikrinti, kad priimantieji vandenys atitiktų kurią kitą atitinkamą direktyvą.
5. Nuotėkų išleidimo iš miesto nuotėkų valymo įrenginių vietos, jei tik įmanoma, parenkamos taip, kad jų poveikis priimantiesiems vandenims būtų kuo mažesnis.

C. Gamybinės nuotėkos

Prieš patekdamos į nuotėkų surinkimo sistemas ir miesto nuotėkų valymo įrenginius gamybinės nuotėkos privalo būti nustatytu būdu apdorojamos taip, kad būtų galima:

- apsaugoti nuotėkų surinkimo sistemų ir nuotėkų valymo įrenginių darbuotojų sveikatą,
- užtikrinti, kad nebus gadinamos nuotėkų surinkimo sistemos, nuotėkų valymo įrenginiai ir su nuotėkomis susijusi įranga,
- užtikrinti, kad nebūtų trikdomas nuotėkų valymo įrenginių darbas ir dumblo apdorojimas,
- užtikrinti, kad iš nuotėkų valymo įrenginių išleidžiamos nuotėkos nekenktų aplinkai arba kad netrukdytų tenkinti kitose Bendrijos direktyvose numatytų reikalavimų priimantiesiems vandenims,
- užtikrinti, kad dumblas būtų šalinamas saugiai, aplinkos apsaugos požiūriu priimtinu būdu.

D. Kontrolei ir rezultatų vertinimui taikomi pamatiniai metodai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomas toks kontrolės metodas, kuris atitinka bent tą reikalavimų lygį, kuris yra aprašytas toliau.

Galima naudoti ne tik 2, 3 ir 4 dalyse minimus metodus, bet ir kitus alternatyvius metodus, jei galima įrodyti, kad gaunami rezultatai yra lygiaverčiai.

Valstybės narės teikia Komisijai visą informaciją apie taikomus metodus. Jei Komisija mano, kad nėra laikomasi 2, 3, ir 4 dalyse išdėstytų sąlygų, ji pateikia Tarybai atitinkamą pasiūlymą.

⁽¹⁾ Jei praktiškai neįmanoma pastatyti tokių miesto nuotėkų surinkimo sistemų ir nuotėkų valymo įrenginių, kuriuose visos nuotėkos būtų išvalomos esant ir tokioms situacijoms kaip ypač smarkios liūties, valstybės narės nutaria, kokių priemonių reikia imtis, kad sumažėtų tarša, sukelta didelių liūčių tvano. Tokios priemonės galėtų būti paremtos praskiedimo normomis arba pajėgumais, palyginti su apkrova sausu metu, arba jose galėtų būti nurodytas tam tikras priimtinas tokių potvynių skaičius per metus.

2. Tam, kad galima būtų tikrinti, kaip laikomasi šioje direktyvoje išleidžiamoms nuotėkoms nustatytų reikalavimų, vidutiniai arba vidutiniai srautui proporcingi paros mėginiai imami toje pačioje tiksliai nustatytoje vandenių išleidimo iš nuotėkų valymo įrenginių, o jei būtina — ir jų įtekėjimo į valymo įrenginius vietoje.

Laboratorijos darbas atitinka tarptautines gerą praktiką turinčios laboratorijos normas ir juo siekiama, kad mėginiai nuo jų paėmimo iki analizės nuvertėtų kuo mažiau.
3. Minimalus metinis mėginių skaičius yra nustatomas pagal nuotėkų valymo įrenginių dydį, ir per metus jie yra reguliariai imami:

— nuo 2 000 iki 9 999 g.e.:	12 mėginių per pirmuosius metus; 4 mėginius vėlesniais metais, jei galima įrodyti, kad nuotėkos pirmaisiais metais atitiko šios direktyvos nuostatas; jei vienas iš keturių mėginių neatitinka normų, kitais metais reikia imti 12 mėginių,
— nuo 10 000 iki 49 999 g.e.:	12 mėginių.
— 50 000 g.e. ir daugiau:	24 mėginiai.
4. Išvalytos nuotėkos laikomos atitinkančiomis tam tikrus atitinkamus parametrus, jei analizuojant mėginius pagal kiekvieną parametras atskirai nustatoma, kad nuotėkų mėginiai taip atitinka parametras vertes:
  - a) 1 lentelėje ir 2 straipsnio 7 dalyje nurodytiems parametrams maksimalus mėginių skaičius, kuris gali neatitikti reikalavimų, išreikštų 1 lentelėje ir 2 straipsnio 7 dalyje koncentracijos rodikliais ir (arba) minimaliu išvalymu (%), yra nurodytas 3 lentelėje;
  - b) 1 lentelės parametrams, išreikštiems koncentracijos rodikliais, normaliomis darbo sąlygomis imti parametras neatitinkantys mėginiai neturi nukrypti nuo parametras dydžių daugiau negu 100 %. Parametras dydžiai, nurodantys suspenduotų medžiagų koncentraciją, gali turėti nukrypimus iki 150 %;
  - c) parametrams, nurodytiems 2 lentelėje, metinis mėginių vidurkis kiekvienam parametras privalo atitikti atitinkamas parametras vertes.
5. Į kraštutines vandens kokybės reikšmes galima neatsižvelgti, kai jas lėmė neįprastos aplinkybės, pavyzdžiui, liūtys.

1 lentelė. Reikalavimai vandenims, išleidžiamiems iš nuotėkų valymo įrenginių, kuriems taikomi šios direktyvos 4 ir 5 straipsniai. Taikomos koncentracijos vertės arba minimalus išvalymas (%).

Parametrai	Koncentracija	Minimalus išvalymas (%) ⁽¹⁾	Pamatinis matavimo metodas
Biocheminis deguonies suvartojimas (BSD ₅ prie 20 °C) be nitrifikacijos ⁽²⁾	25 mg/l O ₂	70-90 40 pagal 4 straipsnio 2 dalį	Homogenizuotas, nefiltruotas, nedekantuotas mėginys. Ištirpęs deguonis nustatomas prieš ir po penkių dienų inkubacijos 20 °C ± 1 °C temperatūroje, visiškose tamsoje. Pridedamas nitrifikacijos inhibitorius
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	125 mg/l O ₂	75	Homogenizuotas, nefiltruotas, nedekantuotas mėginys kalio dichromatas
Bendras suspenduotų medžiagų kiekis	35 mg/l ⁽³⁾ 35 pagal 4 straipsnio 2 dalį (daugiau kaip 10 000 g.e.) 60 pagal 4 straipsnio 2 dalį (2 000–10 000 g.e.)	90 ⁽³⁾ 90 pagal 4 straipsnio 2 dalį (daugiau kaip 10 000 g.e.) 70 pagal 4 straipsnio 2 dalį (2 000–10 000 g.e.)	— Tipinio mėginio filtravimas per 0,45 μm filtravimo membraną. Džiovinimas prie 105 °C ir svėrimas — Tipinio mėginio centrifugavimas (bent 5 min. 2 800-3 200 g vidutiniu greičiu), džiovinimas prie 105 °C ir svėrimas

⁽¹⁾ Teršalų sumažėjimas atitekančių vandenų apkrovos atžvilgiu.

⁽²⁾ Šį parametą galima pakeisti kitu parametru: bendrąja organine anglimi (TOC) arba bendruoju deguonies poreikiu (TOD), jei galima nustatyti santykį tarp BDS5 ir pakeičiančiojo parametro.

⁽³⁾ Šis reikalavimas nėra privalomas.

Analizuojant iš biologinių tvenkinių leidžiamus vandenį, mėginiai yra filtruojami, tačiau bendras suspenduotų medžiagų kiekis nefiltruotuose vandens mėginiuose neturi viršyti 150 mg/l.

2 lentelė. Reikalavimai vandenims, išleidžiamiems iš miesto nuotekų valymo įrenginių į jautrias zonas, kuriose pastebima eutrofikacija, nurodyta II priedo A dalies a punkte. Galima taikyti vieną ar abu parametrus, priklausomai nuo vietinės situacijos. Taikomi koncentracijos dydžiai arba minimalus išvalymas (%).

Parametrai	Koncentracija	Minimalus išvalymas (%) ⁽¹⁾	Pamatinis matavimo metodas
Bendras fosforas	2 mg/l P (10 000–100 000 g.e.) 1 mg/l P (daugiau kaip 100 000 g.e.)	80	Molekulinės absorbcijos spektrofotometrija
Bendras azotas ⁽²⁾	15 mg/l N (10 000–100 000 g.e.) 10 mg/l N (daugiau kaip 100 000 g.e.) ⁽³⁾	70-80	Molekulinės absorbcijos spektrofotometrija

(¹) Teršalų sumažėjimas atitekančių vandenų apkrovos atžvilgiu.

(²) Bendras azoto kiekis — tai bendras Kjeldahl-azoto (organinio N + NH₃), nitratų (NO₃)-azoto ir nitritų (NO₂)-azoto kiekis.

(³) Arba dienos vidurkis neturi viršyti 20 mg/l N. Šis reikalavimas taikomas, kai, dirbant nuotekų valymo įrenginio biologiniam reaktoriui, nuotekų temperatūra yra 12 °C arba aukštesnė. Temperatūros sąlyga galima pakeisti veikimo laiko ribojimą, atsižvelgiant į regionines klimato sąlygas. Ši alternatyva taikoma, jei galima įrodyti, kad laikomasi I priedo D dalies 1 punkto reikalavimų.

3 lentelė

Mėginių skaičius per metus	Leidžiamas maksimalus parametų neatitinkančių mėginių skaičius
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

II PRIEDAS

JAUTRIŲ IR MAŽIAU JAUTRIŲ ZONŲ NUSTATYMO KRITERIJAI

A. Jautrios zonos

Vandens telkinys turi būti laikomas jautria zona, jei jis patenka į vieną iš šių grupių:

- a) natūralūs gėlo vandens ežerai, kiti gėlo vandens telkiniai, estuarijos ir jūros pakrančių vandenys, kurie yra eutropiniai arba gali greitai tapti eutropiniais, jei nebus imtasi apsaugos priemonių.

Svarstant, kurios maistingosios medžiagos kiekį reikėtų mažinti toliau valant, galėtų būti atsižvelgiama į tokius elementus:

- i) ežerai ir upės, įtekančios į ežerus (rezervuarus), uždaras įlankas, kuriuose menkai keičiasi vanduo ir dėl to gali vykti susikaupimas. Tokiose zonose reikėtų šalinti fosforą, nebent galima įrodyti, kad fosforo šalinimas neturės jokio poveikio eutrofikacijos lygiui. Kai čia patenka nuotėkos, išleidžiamos iš didelių aglomeracijų, galima pagalvoti ir apie azoto šalinimą;
- ii) estuarijos, įlankos ir kiti jūros pakrančių vandenys, kuriuose menkai keičiasi vanduo arba į kuriuos patenka daug maistingųjų medžiagų. Tokiose zonose iš mažų aglomeracijų išleidžiamos nuotėkos paprastai neturi didelės reikšmės, bet kai jos išleidžiamos iš didelių aglomeracijų, fosforas ir (arba) azotas turėtų būti šalinamas, nebent galima įrodyti, kad toks šalinimas neturės poveikio eutrofikacijos lygiui;
- b) paviršinio gėlo vandens telkiniai, iš kurių imamas geriamasis vanduo, kuriuose, jei nebus imamasi veiksmų, gali susidaryti didesnė nitrato koncentracija negu nustatytoji atitinkamose 1975 m. birželio 16 d. Tarybos direktyvos 75/440/EEB dėl gėlo vandens geriamajam vandeniui gauti kokybės valstybėse narėse ⁽¹⁾ nuostatose;
- c) zonos, kuriuose tam, kad būtų laikomasi Tarybos direktyvų būtina atlikti papildomą valymą, ne tik nustatytąjį šios direktyvos 4 straipsnyje.

B. Mažiau jautrios zonos

Jūros vandens telkinį arba zoną galima laikyti mažiau jautria zona, jei į ją patenkančios nuotėkos nekenkia aplinkai dėl toje zonoje esančių morfologinių, hidrologinių ar specifinių hidraulinių sąlygų.

Nustatydamos mažiau jautrias zonas, valstybės narės atsižvelgia į tai, kad į jas patenkančių nuotėkų apkrova gali būti perkelta į kaimynines zonas, kur gali sukelti žalingas pasekmes aplinkai. Valstybės narės pripažįsta už savo nacionalinės jurisdikcijos ribų esančias jautrias zonas.

Nustatant mažiau jautrias zonas, atsižvelgiama į tokius dalykus:

atviros įlankos, estuarijos ir kiti jūros pakrančių vandenys, kuriuose gerai keičiasi vanduo ir nevyksta eutrofikacija ar deguonies mažėjimas, arba manoma, kad juose neprasidės eutrofikacija ir nepradės mažėti deguonies kiekis dėl į juos patenkančių miesto nuotėkų.

⁽¹⁾ OL L 194, 1975 7 25, p.26, iš dalies pakeista Direktyva 79/869/EEB (OL L 271, 1979 10 29, p. 44).

III PRIEDAS

PRAMONĖS SEKTORIAI

1. Pieno perdirbimas
  2. Vaisių ir daržovių produktų gamyba
  3. Nealkoholinių gėrimų gamyba ir pilstymas į butelius
  4. Bulvių perdirbimas
  5. Mėsos pramonė
  6. Alaus daryklos
  7. Alkoholio ir alkoholinių gėrimų gamyba
  8. Augalinių pašarų gamyba
  9. Želatinos ir klijų gamyba iš odų ir kaulų
  10. Salyklo gamyklos
  11. Žuvies perdirbimo pramonė
-